

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!

GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

STEV. (No.) 160.

CHICAGO, ILL., PETEK, 10. OKTOBRA — FRIDAY, OCTOBER, 10, 1924.

LETNIK XXXIII.

McDonald proti komunistom.

SE STRINJA, DA SE RAZPIŠE V ANGLIJI VOLITVE. — KONSERVATIVCI SO TUDI ZA VOLITVE, DOČIM SO LIBERALCI PROTI. — VELIK NAPREDEK DELAVSKE STRANKE.

London. — Ministrski predsednik McDonald, je v svojem bojevitim govoru ob priliki otvoritve zasedanja letne konference delavske stranke, odvrnil vsaki sum, da je za razpust parlamenta in da se skličejo splošne volitve, v kateri bo brezdvomno poražen.

Delavstvo ne le, da zahteva volitev, ampak bilo bi močno razočarano, ako bi se našlo kako sredstvo, ki bi volitev zabranilo.

Razpust parlamenta bo sledila kraljeva proklamacija, skliče se nov parlament in določi se dan volitev, ki bo kakor se splošno domneva dne 8. novembra.

Kakšne bodo spremembe na politični obzorju po volitvah, je skoroda jasno. Delavska stranka bo izšla iz tega močnejša kakor kdaj poprej, ker liberalci bodo veliko na svoji moči izgubili, zato jim pa tudi ne diši, da bi se sklicala volitev. Pri konservativcih pa ni za pričakovati velike spremembe. Delavska stranka je veliko v pretečenem letu napredovala, organizirala je 300 lokalnih organizacij.

Mr. McDonaldov bojevit govor delegatom delavske stranke, se smatra kot opravičen in brezdvomno je bil v prvi vrsti namenjen za vsopodboju predstoječim bojem. Iz vidika povprečnega volilca, McDonaldovemu stališču v preteklih osmih mesecih se je posvečalo veliko pozornosti.

Velika napaka od strani delavske stranke, katere je stranki napravila občutno škodo, je rdeča zastava, katero ob vsakih prireditvah razobešajo in pa pesem "Internationale." To jim je pritisnilo pečat boljševizma, kateri se pa posebno s srednjimi sloji prav nič ne strinja.

V vseh angleških liberalnih listih se opaža strah liberalcev pred volitvami, radi bi iznajdali pot, po kateri bi se volitve mogle preprečiti. Konservativci pa, ki bi radi in imajo upanje priti še do moči, si pa žele volitev ravno tako, kakor pa delavska stranka.

Delavska stranka se je pa oprala madeža komunizma s tem, da je na konferenci z ogromno večino se pokazala proti koaliciji s komunisti. Rezultat je bil, da je bilo za koalicijo izmed 3.185.000 le 193.000. Sprejeta je tudi bila resolucija, da člani komunistične stranke nemorejo kandidirati za mesta v parlamentu. Hud udarec komunizmu so tudi prizadjali s tem, da so sprejeli resolucijo z veliko večino, da noben član komunizma, ne bo sprejet v delavsko stranko. Najboljši protikomunistični govor je izjavil član parlamenta Jack Jones. Med drugim je dejal, da nima nič pravzaprav proti komunistom, ker še ni na jasnem kaj da sploh hočejo, pač pa je proti vsaki diktaturi.

McDonald je rekel o komunizmu, da komunizem je

POLITIČNI GLASOVI.

George E. Brennan, vodja demokratov v državi Illinois je dejal, da pride izvolitev predsednika pred kongres.

George E. Brennan, vodja illinojskih demokratov prerokuje, da bi, če bi se volitve vršile jutri, kakor sedaj situacija stoji, prišla izvolitev predsednika pred kongres. Tudi on, kakor več drugih voditeljev in politikarjev bodisi republikanske, ali demokratske stranke, ne taji, da je La Follette hud nasprotnik. Brennan je dejal, da bo La Follette odnesel najmanj sedem držav.

V Chicago, Ill. se je pričelo z delom postavljanja govorniškega odra za La Folletteja, kakor tudi priprava, da se bo lahko čulo njegov govor na radio. Govoril bo v soboto večer na igrališču poleg vojašnice na 35. cesti. Prostor, namreč sedežev je za 10.000 oseb, kateri so pa že vsi razprodani. Znana Miss Jane Addams je bila izvoljena za predsednico in bode predstavljal La Folletteja, kot predsedniškega kandidata neodvisne stranke.

Francija odobruje pristop Nemčije k Ligi.

Pariz. — Francoska vlada je odgovorila na nemško noto, da Francija nima nič proti pristopu Nemčije k Ligi narodov. Tako tudi je bil predložen francoski vladi predlog senatorja de Monzie, da naj se pripozna sovjetska vlada v Rusiji.

Premier Herriot soglašal, da bi se dovolilo Nemčiji do permanentnega sedeža v svetovni Lige narodov, poleg Vel. Britanije, Italije in Japonske. Voditelji francoske politike pa pritiskajo na Nemčijo, da bi Rapalski pakt z Rusijo prišel pred Ligo narodov.

V TOREK DNE 14. OKT. REGISTRACIJSKI DAN.

Kedro se še ni registriral toliko stori v torek. Prostori, kjer se vrši registracija so odprti od 8. ure zjutraj do 9. zvečer.

nepraktičen, ker ga je producirar carizem in vojni izdajalci, tako mi ne maramo imeti opravka z njimi.

Po zadnjih poročilih pa posnemamo, da ni še tako gotovo, da bi se sedanji parlament razpustil. Neutralni politikarji so mnenja, da bo znal McDonald tudi to težkočo, kakor jih je že več — uspešno rešiti. Ta komplikacija se je pa še bolj zmedla s tem, da je kralj sam dejal, da ne vidi, da bi ljudstvo res hotelo razpust sedanjega parlamenta da on ne bo dal tega dovoljenja. Iz tega bi sledilo, da bi McDonald odstopil in kralj bi pozval Stanleya Baldwin, kateri bi dobil nalogo formirati iz sedanjega parlamenta konservativno vlado.

RAZNE VESTI.

Washington. — Name-ravani polet zrakoplova ZR-3 iz Nemčije v Ameriko je sedaj določen na soboto dne 11. t. m. Čakajo namreč ugodnega vremena, drugo je vse pripravljeno.

New York. — Na ameriški jambornici Marie Antoinette je izbruhnil požar, nakar se je potopila, čim so se ji približali s čolni colninski uradniki 15 milj od obrežja. Jambornica je bila na sumu, da prevaža žganje, ogenj je bil gotovo podtaknjen. O človeških žrtvah poročilo ne pove.

Central City, Ky. — Lonnie Jackson, župan v Central City, je odstopil kot predsednik združenih premogarskih delavcev 23. okraja, vsled nadaljevanja sedanje stavke.

Baltimore, Md. — William McAdoo, bivši finančni tajnik je preстал srečno operacijo. V teku enega tedna bo že lahko zapustil posteljo.

Pariz. — Od tukaj poročajo, da je turška vlada zopet dovolila šolski poduk tujcem, ki se nahajajo v Turčiji.

Leningrad. — Tukajšnje vojno sodišče je obsodilo 5 oseb na smrt, ki so bili obdolženi vohunstva.

Urbana, Ill. — Tukaj so se iskali prostovoljci, ki bi bili pripravljeni za slučaj potrebe dati po en pint svoje krvi proti nagradi \$50.00. Priglasilo se je petdeset dijakov illinojske univerze, med temi dva učitelja. Njih imena so se zabeležila, pokliče se jih za slučaj potrebe.

Peoria, Ill. — James Rose, stara 10 let, je zadobila opekline katerim je podlegla, njena mati se pa bori s smrtjo, ko se je razletel kotel v katerem so kuhali žganje.

Chicago, Ill. — Wilson Ave. elevated expres in Ravenswood local vlaka sta trčila skupaj na Lake in La Salle cesti, kjer je zadobilo več potnikov lahke poškodbe.

Clarence Creek, Ont. — Jean Baptist Brunet, star 101 leto, je bil v svoji hiši v postelji najden mrtev. Zapušča 250 živčih potomcev.

Chicago, Ill. — Tukaj se prične 13. oktobra tekma za lepoto otrok, ki bo trajala do 18. okt. Priglasilo se je že 300 otrok. Razdeljeni bodo na štiri grupe in sicer: Od šest mesecev do enega leta, od enega leta do dveh; od dveh do štirih in od štirih do šestih let. Od vsake grupe najboljši otrok dobi nagrado. Slovenske mame hajd na no-go. Tekma se vrši v Broadway vojašnici.

Campinas, Brazilija. — Od tukaj poročajo, da je prišla nad rastlino kave neke vrste muha, katere leže svoja jajca v cvet in s tem uniči sad. Malomarnost domačinov, da niso zatrli golazen, ko se je prvič pojavila, bo imelo za posledico, da bo pomanjkanje kave, kar se bo tudi Ameriki poznalo, ker naša država nikoli nopolovico kave, kar se jo pridelava v Braziliji.

Mexico City. — Poročajo, da so mehiški banditi ugrabili Amerikanca Paul Ne-

STALIŠČE POLJSKE VLADE.

Beli Rusi — Ukrajinci in Židi proti vladi.

Moskva, Rusija. — Situacija vzhodne Poljske, prizadeva vladi velike težkoče. Beli Rusi, Ukrajinci in Židje so se uprli proti vladi. Vsi znaki kažejo, da je tudi tukaj vmes roka ruskega boljševizma. Vprizorili so že več napadov na obmejna posestva, vlake in celo mesta, kakor se tudi pogosto čuje, da so se lotili celo obmejne straže. Z vsakim dnem postajajo ti uporniki predrznejši. Pred kratkem so četa broječa 50 mož, napadli veliko posestvo, katero so stražili vojaki, nato so pa navalili na policijsko postajo. Proglašen je bil preki sod. Poljsko ljudstvo zahteva od vlade, da upornike smatra kot bandite in ne, kot politične izgredekne. Veliko beguncev je iskalo zavetja v Rusiji, kamor so zbežali preko meje.

Vzrok uporu in tem izgre-dom je po zatrdilu upornikov, da poljska vlada z njimi ne ravna pravično in da jim vsiljuje poljski jezik, kakor tudi da se jim zabranjuje svoboda tiska.

Poljska vlada je pa prepričana, da je za temi uporniki roka sovjetske Rusije, katere jih zaklada z orožjem in denarjem.

Superintendent od Rock Island Coal Co. ustreljen.

Elkins, W. Va. — Lee J. Sandridge, znan med premogarskim baroni, ki je superintendent od Rock Island Coal kompanije je bil na potu proti Meridan premogovniku ustreljen iz zasede. Tukaj imajo že dalje časa stavko in "baroni" nočejo pripoznati unije. Mr. Sandridge, je bil na potu proti Meridan, da bi odprl že celi mesec počivajoči rudnik in sicer z delom neunijskih delavcev. Trije možje, ki so spremljali Sandridgea, so bili tudi ranjeni. Ta rudokop je bil že več let v obratu pod nadzorstvom unije. Pred enim mesecem so pa zastavkali in sedaj pa hoče kompanije pričeti z delom z neunijskimi delavci.

Valeški princ pride v Chicago.

Valeški princ pride v Chicago, Ill. začetkom drugega tedna, ki bo gost mesarskega barona Swifta, kateri mu bo razkazal klavnice. Ker pa je okrog klavnice zelo hud smrad, in njegova kraljeva visokost, ni navajena takega duha, bo kmalo ta obisk končan. Namreč končan bo hitro obisk klavnice; ker za pozneje je pa preskrbljeno na Swiftovem posestvu za princovo zabavo.

\$100.000 priprava za strelno vajo.

Philadelphia, Pa. — Priprave so v teku za strelne vaje, ki se vrše meseca decembra. Priprava za cilj kamor bodo streljali se ceni na \$100.000.

well, vodja rudokopa in ga odpeljali v gore. To je že drugi tozadevni slučaj tekom enega meseca.

Iz neodrešene domovine.

SLOVENSKI JEZIK V ŠOLAH. — VINSKI DAVEK OD PRAVLJEN. — KAJ JE NOVEGA PO DEŽELI.

Slovenski jezik v šolah.

Zopet so se odprla vrata ljudskih šol. Desettisoči slovenskih otrok je vstopilo v razrede, da si pridobijo več znanja, da se pripravijo za bodoče življenje, za svoj poklic, za uspešno delo. Slovenskemu očetu se stiska srce od žalosti, ko pomisli v kakšno šolo mora iti njegov otrok. Osemdeset let se je slovensko ljudstvo v strnjanih vrstah borilo za to, da dobi popolno slovensko ljudsko šolo. Velečasten in pretresljiv je bil ta boj. Vas je vstajala za vasjo, občina za občino, en slovenski okraj za drugim se je dvigal in zahteval od nemške vlade: Slovenskim otrokom, slovensko šolo. Skupno z drugimi zatiranimi narodi se je slovenski kmečki narod bojeval za to temeljno pravico človeškega življenja. In vstrajnemu boju naših očetov se moramo Slovenci zahvaliti, da smo imeli do leta 1918. popolno slovensko ljudsko šolo. Zasluga naše narodne šole je, da so Slovenci v me-jah Italije ljudstvo, ki po izobrazbi ljudskih množic stoji na odličnem mestu v državi.

Slovensko ljudstvo britko občuti kaj je izgubilo, ko so mu uničili slovensko osnovno šolstvo. Z največjo energijo bomo Slovenci nadaljevali boj proti krivičnemu šolskemu zakonu. Na naši strani so pravično čuteče italijanske delavne množice, ki danes ne morejo govoriti. Z nami je v tem vprašanju vest demokratske Evrope, ki se upira zatiranju narodnih manjšin. Slovensko šolstvo si bomo priborili, pravična stvar bo zmagala. Hočemo slovensko šolo za slovenske otroke. (Goriška straža.) Nadalje se vsopodbuja stariše, naj priglajajo svoje otroke za pouk slovenskega jezika in odločno zahtevajo pravico manjšine.

Vinski davek je odpravljen.

Zadnji ministrski svet je sklenil, da se odpravi vinski davek, ki je bil pred kratkem znižan od 20 lir na 15 lir. Istotako se je znižal tudi prometni davek na vino od 1 odstotka na pol odstotka, kar velja tudi za mošt in grozdje. Prometna pristojbina se ne bo pobirala več pri vsakem prodajnem činu, temveč samo enkrat in sicer istočasno z užitnino. Ministrski svet je tudi sklenil, da se zniža občinska užitnina od vina.

Novice iz dežele.

Postojna. — Od tukaj poročajo, da imajo policijskega komisarja, ki se mu je zahotel po šikanirno gostilničarjev na ta način, da je zahteval, da morajo biti vsi jedilni listi po gostilnah in hotelih od policijske oblasti pregledani in potrjeni. Gostilničarji so vzeli to le v naznanje kot predpustno šalo, ko pa je neki večer vstopil v hotel "Jama" policijski komisar in takoj poiskal jedilni list. Ker list ni bil podpisan, je komisar ves razburjen klical hotelirja na odgovor. V hotelu je

pa tisti čas sedel tudi neki tujec, ki-se je med pogovor umešal ter s pikro ironijo počel komisarja, da cenzura jedilnih listov ni upeljana ne v Gorici in ne v Trstu. "Potem tamošnja oblastva ne poznajo postave, jaz jih pa poznam" ga je zavrnil komisar. "Dobro, potem sem primoran spraviti zadevo v časopise, da bodo na drugih prefekturah podučeni o svoji dolžnosti." To je spravilo komisarja v zadrego in jo je odkuril. Gostilničarji imajo sedaj mir — cenzura jedilnih listov je sedaj ukinjena. — St. Maver pri Gorici. — Smrtna kosa je pobrala iz naše srede priljubljenega 17-letnega tovariša Jakoba Radinja. Bodi mu lahka domača zemlja. — Pljubinj pri Tolminu. — Pri nas je neizprosna smrt ugrabila vzornega mladeniča Antona Kavčiča, vulgo Kavdev. — Velike Žablje. — Hlapec konjskega kupca Romana Paljaka iz Lokavca je dirjal s trovpreženim vozom, ob katerem so bili razen sprednjih treh konj še štirje prosto privezani. Eden poslednjih je brenil po cesti idočega mizar-skega pomočnika s tako silo po glavi, da je obležal ves v krvi v občestnem jarku. Zadal mu je kake tri em dolgo in precej globoko rano in še druge poškodbe ki jih je povzročil padec. Voznik je dirjal dalje, ranjenca so pa spravili v bolnišnico. — Podsabotin. — Tukaj smo položili temeljni kamen za našo vikarijsko cerkev sv. Miklavža, Obnovitveno delo se je že pričelo in prav dobro napreduje. Podružno cerkev v Podsenici imamo že popravljeno, tako da bo naša mala duhovnja imela kmalu dve cerkvi. — Iz Konjskega. — Tukaj je umrla obče spoštovana gospa Terezija Marinič, stara 80 let. Mnogoštevilno občinstvo se je udeležilo pogreba. — Podbrdo. — Meja med Italijo in Jugoslavijo na Petrovem brdu je bila določena. Pred (Dalje na 4. strani.)

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljke so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

Skupno s poštino:	
500 — Din	\$ 7.75
1.000 — Din	\$ 15.15
2.500 — Din	\$ 37.75
5.000 — Din	\$ 75.00
10.000 — Din	\$ 149.00
100 — Lir	\$ 5.10
200 — Lir	\$ 9.85
500 — Lir	\$ 23.75
1.000 — Lir	\$ 46.25

Pri pošiljках nad 10.000 Din. i nad 2.000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovno, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljke na naše cene včerajšnega dne, ko m. sprejmemo denar.

BOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICILijo PO POŠTI KAKOR TUDI BRZJOVAJ.

NO.

Vse pošiljke naslovite na—SLOVENSKO BANKO ZAKRAJŠEK & ČEŠAREK 70-9th AVE. NEW YORK CITY

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list
Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen
leta 1891. Edinost leta 1914.
The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America.
Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914.
Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday
Wednesday, Thursday and Friday.

PUBLISHED BY:
Edinost Publishing Company
1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

WAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
"	For United States per half year	\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

Dopisi važnega pomena, ki se jih hoče imeti priobčene v gotovi številki, morajo biti doposlani na uredništvo pravočasno in morejo biti prejeti vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš NOVI naslov in poleg tega tudi vaš STARI naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.
"Entered as second class matter June 27, 1924, at the post office at Chicago, Illinois under the Act of March 3, 1879"

Naša kampanja.

Kampanja za nove naročnike, ki smo jo otvorili s 1. oktobrom kaže na vspehe. Iz pisem je razvidno, da ljudstvo se zanima za katoliški list Amerikanski Slovenec in Edinost. Vendar, da bo ta kampanja rodila popolen zaželjeni vspeh, se nam vidi potrebno, da apeliramo še tudi na vse one, ki doslej ob sličnih kampanjah še niso ničesar storili za svoj list.

Rojaki naročniki, ta kampanja se ne vrši za kakega posameznika, se ne vrši za kake zasebne namene — pač pa se vrši za potrebni katoliško slovenski dnevnik za ameriške Slovence v Ameriki.

Rojaki, ako se vidi vredno našim nasprotnikom, da žrtvujejo čas in denar za svoje časopise, ki je v pravem pomenu besede strup za njih same, ali naj mi potem ta klic za razširjenj katoliškega tiska malomarno prezremo? Ali ne vidimo še velikanske škode, ki jo je že doslej naredil med nami slab tisek? Ali naj držimo križem roke še nadalje in pustimo lepo v miru naše nasprotnike, da uničijo še to malce dobrega med nami? Vprašajte se to dragi rojaki tekom teh dni in potem storite, kakor Vam drago.

Mi rečemo samo to, da ako hoče le ena polovica naših naročnikov stopiti na delo in storiti vsaj nekaj za svoj list, ki naj bo vsak pridobiti enega novega naročnika, pa bo uspeh še enkrat tolikšen, kakor se ga zahteva s to kampanjo.

Katoliški dnevnik je nam skrajno potreben in lahko se ga doseže. Vse kar je potreba je, pridobiti listu še en 1000 novih naročnikov. Ali je to tako težko? Ne, ni! Samo če hoče vsak izmed nas storiti svojo dolžnost.

Med nami Slovenci so razmere v kolikor se tiče našega verskega prepričanja, jako slabe. Izboljšati jih ni moč brez zato praktičnega sredstva. Male naselbine bodo kmalu večinoma izgubljene, ako ne pojačimo in ne povečamo našega časopisja, ter ga pošljemo na delo s krepko v katoliškem duhu pisano besedo. Vse je zastoj, vse naše delo, vse naše žrtve, ako ne bomo imeli na straži dobrega časopisja, ki bi nam to delo varoval, branil in temu delu pridobival pristašev. Zato rojaki ne bodimo majhni v velikih časih. Napnimo te dni, ko se vodi veliko kampanjo za katoliški list Amerikanski Slovenec in Edinost vse svoje moči in energije in pridobimo dovolj velik krog naročnikov, da začne z novim letom izhajati dnevno!

James Oliver Curwood:

KAZAN, VOLČJI PES.

(Kanadski roman.)

Ko je tropa hodila po grebenu dolgega griča, jo je nekaj ustavilo. Bil je to rezek človeški glas, ki je klical besedo, katero so Kazan in štirje psi dobro poznali: "Kuš! Kuš! Kuš!" Na vznožju griča so zapazili na odprti planjavi upregu šestih psov, ki so vlekljani. Človek je teklen za njimi in jih je naganjal s klicem: "Kuš! Kuš! Kuš!"

Vsa tropa se je v negotovosti, kaj naj stori, ustavila. Ko so bile sani izginile, so šli v dolino in duhali silno razburjeni sled. Šli so po njem miljo daleč, tudi volkulja Sivka, ki je bila vznemirjena nad tako

drznim početjem. Človeški duh ji je bil silno zopr in edino njena slepota, ki jo je bila prikovala na Kazana, jo je zadrževala, da ni zbežala. Nato se je pa Kazan ustavil in v veliko zadovoljstvo Sivke je vedel tropo v bližnji gozd. Volk je bil zmagal v njem.

Povsod se je tajal sneg in s pomladjo so vsi lovci zapuščali Wilderness, kjer so preživeli zimo. S seboj so vozili kožuhe, ki so jih nabrali po zimi.

Med tem ko se je volkulja Sivka vedno bolj bala, priti v dotiko s človekom, je pa vsta-



Chicago, Ill.

— Štirideset-urna pobožnost se je vršila v slovenski cerkvi sv. Štefana na jako lep način. Ves čas je bila cerkev jako dobro obiskana. Po dnevu so se vršili šolarji, ko so molili stalno rožni venec pred Najsv., ki je bilo izpostavljen v javno čiščenje te dni. V nedeljo večer je imel slovensko pridigo znani slov. misijonar Rev. P. Benvenut Winkler, O. F. M. slovenski župnik iz S. M. Chicago. Njegove globoko zamišljene pomenljive besede so marsikateriga pripravile do ginjenja. V ponedeljek večer pa je pridigoval dobro poznani č. g. Rev. John Plaznik. Zaključno slovensko pridigo v torek večer pa je imel Very Rev. Dr. Hugo Bren, O. F. M. provincialni komisar, ki je tudi kot vedno močstno orisal pomen sv. Evharistije. Ob zaključku pobožnosti se je vršila v torek večer tudi slovensa procesija po cerkvi. Posebni utis so naredile male v belo oblečene deklice. Vidi se, kako pod skrbnim vodstvom so, ko so pod nadzorstvom domačih slovenskih č.č. sester.

— Za bazar v korist cerkve sv. Štefana se farani dokaj energično pripravljajo. Zadnje nedeljo so imeli farani po večerni pobožnosti svojo sejo. Delo je razdeljeno v najboljše roke, kakor se je to poročalo na seji in zato je pričakovati kar najboljšega uspeha v tem letu.

Predvsem bo letošnji bazar eden izmed najboljših bazarjev, kjer prodajalo se bo samo dobro blago! Karkoli bo kdo rabil se bo lahko dobilo na tem bazaru. Rojake opozarjamo že danes na bazar, da se ga pridno udeležujejo, ker gre se za šolo in potrebno dvorano.

— V našem uredništvu so se zglasile te dni Mr. Anton Grdina Jr. in Mr. F. Grdina sinova predsednika K. S. K. J. Mr. Anton Grdina iz Clevelanda, Ohio. Anton Grdina mlajši je graduiran embaler, ki že energično pomaga svojem očetu pri tej obrti. Z njima sta prišla Mr. J. Zalar, Jr. in Hubert Zalar oba sinova gl. tajnika K. S. K. J. Mr. Jos. Zalarja iz Joliet, kjer se Grdinatova sinova mudita na kratkem oddihu. Vsi so pravi slovenski fantje.

— Krsti v slovenski cerkvi zadnjih dni: Družini Mr. in Mrs. John Rakovec je prinesla gospa Štorklja brhko hčerko, katero so krstili za Angelo Mary. Botra sta bila Mr. in Mrs. Anton Tomažin. — Družini Mr. in Mrs. Joe Pucel je prinesla čvrstega dečka, ki so mu dali ime Francelj. Kumovala sta Mr. in Mrs. John Kosmach. — Družini Mr. in Mrs. Martin Poldan je prinesla tudi hčerko, ki so ji dali ime Mary. Botra sta bila Mr. in Mrs.

jalo v Kazanu vedno večje poželjenje, da se pridruži svojim bivšim zatiralcem.

Miljo za miljo so se vedno bolj bližali prvi naselbini in Sivka je čutila, da ji bo nepremagljiva sila odvedla Kazana nazaj k človeku.

V filialki Hudson's Bay Co. je vladalo veselo življenje. Za lovce je bil dan plačila in zaeno dan zabave. Ogromne množine kožuhov so se kopičile tu, ki so jih nato odposlali v London in Pariz in v druga velika evropska mesta.

Družbin agent je to veselico letos še bolj sijajno pripravil, da odžene žalostne spomine na Rdečo smrt.

Dal je po svojih lovcih ustreliti štiri karibuje in na prostrani jasi, sredi katere je stala podružnica, je dal postaviti štiri ogromne groma-

John Jerič. — Družini Mr. in Mrs. John Klajderman pa je prinesla dečka, ki so ga krstili za Johna. Kumovala sta Mr. in Mrs. Štefan Balažič. — Družini Mr. in Mrs. Joseph Fajfar je prinesla tudi čvrstega dečka, ki so ga krstili za Jožeta. Botra sta bila Mr. in Mrs. John Korencan. — Družini Mr. in Mrs. Jakob Štraus je prinesla tudi fantka, ki so ga krstili za Wallace-a. Botra sta bila Mr. in Mrs. Štefan Brozovič. — Vsem naše iskrene čestitke!

— Zabavna veselica se vrši prihodnjo nedeljo, katero priredi društvo sv. Neže Kat. Borštarič. Prečitajte tozadevni oglas na tretji strani v tej številki!

New York, N. Y. 4. okt.

Slovenecem po Ameriki! — Zadnje čase se v znanem lažnjivem slovenskem dnevniku, ki se izdaja pod pokroviteljstvom znanega liberalca S. marsikaj piše in tako pred našo javnost prinese. Večkrat citate, kot: "Naš prijatelj nam piše." — "Prejeli smo." — "Ta in ta to piše." itd.

Vse to so pa grde ostudne laži, ki jih spravljajo zapiti Saksarjevci pred našo javnost, da bi z njimi pošteno javnost zbegali. Vse take lažnjive obrekljive članke se ne zašepi nikjer drugje, kakor doma v uredništvu, kjer kraljuje zapiti štab Saksarjevcev.

Pred leti so ti ljudje večkrat v pijanosti govorili o raznih načrtih, ki so jih kovali proti raznim duhovnikom. Ker je pa sedanja laž, o nekaterih slovenskih duhovnikih in lažnjivih tako velika, da se mora študiti vsakemu poštenemu Slovincu in Slovenki, zato me sili vest, da javno povem javnosti, da lažnjivi list, nima niti enega samega prijatelja, ki bi mu kaj takega pisal. Pač pa je vse to skovano doma pri listu, okrog katerega rajajo pijani newyorški liberalčki. To zato, da bodo ljudje vedeli, koliko smejo vrjeti podlemljavo klobasanju liberalnih lažnjivostrov. — Eden izmed newyorških Slovencev, ki vse to dobro ve.

(Op. Ured.: — Na podlagi dopisa, ki ga objavljamo dobesedno, kakor smo ga prejeli, lahko vsak razvidi, kakih sredstev se poslužuje lažnjivi list Gl. Narobe!)

La Salle, Ill.

— Mrs. Mary Lušina se zdravje močno boljše, tako da že pomalem hodi. Dobri zavodni katoliški ženi želimo skorajšnjega popolnega zdravlja!

— Mr. Antonij Klopčič si je te dni kupil hišo od znane tretje cesti.

— Mr. Joe Štrukelj si je kupil dom pa na La Harpe Str.

de iz suhih polen. Na smrečjih vilah, ki so bile deset čevljev visoke, je ležala kot razžen druga smreka, ki so ji olupili kožo. Na vsakem teh raznjev je bil nataknen cel karibu, da se speče nad ognjem.

Prižgali so ogenj, ko je noč legla na zemljo in agent je sam zapel slavno "Karibujevo pesem," znano po vsem Northlandu:

"O! karibu-u-u, o! karibu-u-u! Peče se tu,

Visoko na raznju, Debelj in beli karibu-u-u!" "Sedaj pa vi," je zatulil, "vsi v kuru!"

In z divjim navdušenjem so zapeli pesem v kuru moški, ženske in otroci, zbudiši se iz dolgega molčanja, ki jih je

med peto in šesto cesto.

— Drugega posebnega ni. Vreme je kot drugod. Delavske razmere iste. A. K.

Ely, Minn.

Po številnih dopisih iz slovenskih naselbin je razvidno, da list Amerikanski Slovenec in Edinost najbolj ugaja našemu ljudstvu. V nobenem slovenskem listu ne najdemo toliko lokalnih novic in to originalnih, kakor ravno v tem listu. Pazim tudi na ljudi drugega prepričanja, toda list A. S. in Edinost pa le pohvalijo radi številnih poročil iz naselbin. Pa tudi glede drugih smeri hvalijo list, ker je v resnici delavski list. Seveda takim, ki našo vero sovražijo je ta list trn v peti. Zakaj nihče ne najde pri njih odobravanja, ako ne trobi z njim v njihov rog. N. pr. Gl. Naroda vodi silno gonjo proti temu nam priljubljenemu listu. Zakaj? Odgovor je lahek: zato, ker ta list uči ljudi resnico, katere ravno pri imenovanem listu niso preveliki prijatelji. Sicer pa so dnevi Gl. Naroda šteti.

Glede političnih kampanj bi se dalo marsikaj napisati. Časopisje po Iron Rangu je večinoma podkupljeno od kapitalistov, ker dela na vso moč za republikance. Vendar ljudstvo je letos trdno in solidno. Delavci so sklenili oddati svoje glasove za La Folletteja, ker on se je izkazal delavcem naklonjenega.

Novi trgovski prostori, katere gradi Mr. Grahek na Sheridan in Second Ave. na vogalu bodo te dni izgotovljeni in izročeni svojemu namenu. Zadnja dela izdelujejo v poslopu plumburji, elektriki in drugi. Novi prostori bodo jako lepi in bo zopet nekaj novega za naše mesto.

Glede dela se govori vedno v našem mestu. Čuje se, da prihajajo večja naročila za rudo in da ruda pridobiva na trgu večjo vrednost. Eni pripisujejo ta pojav temu, da bo gotovo izvoljen Coolidge in da vsled tega se že boljše dela. Vendar to so same besede. Z delom gre kakor ponavadi. Delati je treba jako trdo, kdor hoče kaj zaslužiti. Zastonj ne da nihče niti ene same drobtince.

Sprejmite rojaške pozdrave iz naše naselbine in hodite krepko to pot, katero hodite z Vašim listom! Poročevalec.

Iz farm po državi Michigan.

Dragi sorojaki farmarji: — Nekako preroben sem dospel dne 4. oktobra iz Vaših prekrasnih farm v veliko mesto Detroit. Vaša neutrudna marljivost in vstrajnost je vstvarila iz še nedavnih puščav prelepa domovja, je tudi mene navdala in navdušila, da se bom s podvojeno močjo poprijel dela v tem velikem polju, ki mi ga nudi Detroit. Katoliški tisek je še namreč tukaj le malo razširjen, da si je par tisoč Slovencev.

Dolžnost me veže, da se tukaj javno zahvalim rojakom, ki so mi pri moji agitaciji tako uspešno pomagali ter žrtvovali cele dneve, kljub zelo nujnim poslom na farmah. Ko sem dospel v Hesperia,

kot mora tlačilo v Wildu. Hkrati so se pa prijeli za roke in začeli plesati okoli štirih raznjev veliko kolo.

Več milj daleč se je čulo gromovito teptanje. Kazan, volkulja Sivka in štirje psi, ki so bili z njimi, so ga začeli in začeli tuliti. Naenkrat pa je zagrabilo pse poželjenje vrtni se k ljudem. Pozabili so, da je Kazan njih gospodar in kot sence so izginili s povešenimi ušesmi v smeri ropota.

Volčji pes se je še obotavljaj. Vedno bolj je silil v volkuljo Sivko, ki se je vlegla pod grmovje, naj mu sledi, a zaman. Ni se ganila. Tudi v ogenj bi bila šla s svojim tovarišem, samo človeku nasproti pa ne.

Slepa volkulja je začela po

Mich., sem bil pri našem zastopniku M. Šnajderju nad vse ljubeznjivo sprejet ter poglajen za čez noč. Drugo jutro mi na mojo željo razkaže svojo obširno farmo, potem me pa odpelje do farme Mr. Frank Mesnerja. Tukaj sem potem dobil sina Mr. Mesnerja, ki me je skoro celi dan vozil okrog z avtom do zelo oddaljenih slov. farm, kakor tudi na posled na postajo. Vsem omenjenim, kakor tudi drugim dobrotnikom, najpristronejša hvala za pomoč. Hvala tudi vsem starim in novim naročnikom, kakor tudi za vsa druga naročila in usluge, ki ste mi jih skazovali.

Zelo lepe farme imajo tudi tukaj rojaki Mr. Martin Muren, Mr. John Porenta, Mr. Pivek, Mr. Frank Mesner, Mr. John Repes in tudi še več drugih.

Kako trda je bila ta ledina za naše začetnike na teh farmah, pač najbolj govorijo cele vrste izpuljenih velikanskih štorov, s katerimi so obrobene farme. Vsa čast gre našim rojakom farmarjem.

Zal, da te krvave žulje, ki jih napravi večkrat 14 do 16-urno delo marljivih naših farmarjev izkorišča vlada ter sorazmerno z napredkom farme, povišuje tudi davke. Zeleni bi bilo, da s takim trdom, ko je bila pridobljena ta zemlja, naj bi bila vsaj par let davka prosta.

Iz Hesperie sem se podal na farme v Harriette. Ogledal sem si veliko farmo Mr. Smrekarja, ki ima nad 200 akrov in katero krasni, kakor celo tamošnja okolica na novo postavljena velika ter lepa hiša. Mr. Smrekar je že dolgo let naš naročnik, kakor tudi agitator za katoliški tisek. Tudi to pot mi je mnogo pomagal, ne oziraje se na nujna dela, ki so ravno sedaj na farmi. Bog plačaj. Zvečer me je Mr. Smrekar odpeljal z avto do slov. naselbine Cadillac, do rojaka Graheka. Ko stopiva v prijazno hišico, zdelo se nama je nekam vse tako živahno, kajti zbrana je bila tam vsa naselbina. Kmalu sva zvedela, da imajo tri mesečni račun društva K. S. K. J. To je bila za mene seveda prav lepa prilika, prihranil sem si mnogo časa. Takoj, ko so končali svoje zadeve, sem poskusil svojo srečo, ki mi je bila nad vse mila. Dobil sem lepo število novih naročnikov. Prenočil sem pri Mr. Graheku, ki mi je potem še drugo jutro pokazal nekaj hiš, katere sem takoj obiskal, nato sem se pa napotil v Saginow, Mich. Saginow ima le par slov. družin, a še te so brez dela že več mesecev; a kljub temu so me prav ljubeznjivo sprejeli, kakor tudi povabili naj še pridem, ko bodo boljše časi. Nehote so se mi začela vrivati v moje misli vprašanja, zakaj se naši rojaki ne zanimajo bolj za farme. Debatiral sem o tem z več rojakom in jih vpraševal kaj da je bolje, tovarna ali farma. A vsi brez izjeme so mi pritrdjevali, da je farma veliko bolj. Vsi taki, ki so že preje delali po tovarnah ali rudnikih, se na farmah počutijo veliko

(Dalje na 3. strani.)

suhem listju nagle udarce nog, ki so se oddaljevale. Trenutek pozneje je vedela, da jo je Kazan zapustil. Šele sedaj je stopila izpod grma in začela glasno javkati. Kazan je slišal jok, a se ni vrnil. Človek ga je le bolj privlačeval. Štirje huskyji so bili precej pred njim in začel je dirjati, da se jim pridruži. Nato se je pa malo pomiril, začel korakati in se kmalu ustavil. Miljo daleč pred seboj je zapazil velike ognje, ki so razsvetljevali temo in odsevali na nebu. Pogledal je za seboj, upajoč, da se prikaže volkulja Sivka. Ko je zaman čakal nekaj minut, je šel naprej.

Družba



sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY.)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zjedinenih Državah Severne Amerike **SEDEŽ: JOLIET, ILL.** Inkor. v drž. Ill. Inkor. v drž. Pa.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR.

Predsednik GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik JOHN N. PASDERTZ, 1425 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik JOS. PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
Gl. tajnik JOS. SLAPNICAR, 311 Summit St., Joliet, Ill.
Zapisnikar PAUL J. LAURICH, 512 N. Broadway, Joliet, Ill.
Blagajnik SIMON SHETINA, 1013 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja REV. J. C. MERTEL, 223-57th St. Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR.

ANDREW GLAVACH, 1844 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
JOSEPH MEDIC, 823 Walnut St., Ottawa, Ill.
JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR.

ANTON STRUKEL, 1240 Third St., La Salle, Ill.
JOS. KLEMENČIČ, 1212 N. N. Broadway, Joliet, Ill.
FRANK PAVLAKOVICH, 28 School St., Universal, Pa.

Do dne 31. dec. 1923. je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin v znesku \$32,778.16.

Prosimo Slovence in Hrvatce, v državi Illinois in Pennsylvania, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo, ter ga pri- družijo Družbi sv. Družine. Za ustanovitev društva zadostuje 8 članov (ice). Sprejemajo se moški in ženske, od 16. do 55. leta, otroci od 1. do 16. leta.

Zavaruje se lahko za \$250.00 ali \$500.00. Ko dosežemo število 2000, se zviša zavarovalnina na \$1,000.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtnine se zavaruje tudi za razne poškodbe in operacije.

ROJAKI, PRISTOPAJTE H DRUŽBI SV. DRUŽINE!

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje s 2. strani.)
bolje in zdravje, in so tudi bolj zadovoljni.

Slovenci rojaki, ki čutite količak veselja do farme, in kateri nimate stalnega dela, le s korajžo na noge. Na far- mi je samopomoč. Kako luš- no je na farmi, Vam tudi naj

priča to, da sem našel v eni majhni slov. naselbini kar štiri brate samce (pečlarje), vsak ima obsežno farmo ter jo sam že skozi več let obdelu- je. Vsi so tudi naši naročniki. Imajo po 6 krav, celi roj pe- rutnine ter konja in poljsko orodje. Počutijo se prav sreč- no, kako srečno bi se pa še

počutili, ako bi se jih usmili- le kakšne Slovenke, ki bi pri- šle iz starega kraja in bi jim se prišlo veliko mesto. Ako se najde, katera tako korajž- na, naj se kar na mene obr- ne, ali pa na upravo tega li- sta za podrobne informacije. Niti kužuha ne bo treba pla- čati, kakor pravijo v starem kraju — za slučaj, da se te želje vresniči.

Sedaj pa še enkrat najsrč- nejša hvala vsem dobrotnikom in s pozdravom!

Fr. Kurnik, pot. zast.

Chicago, Ill.

Preteklo nedeljo smo čuli v naši cerkvi sv. Štefana kras- no oznanilo, ki nas je vse nav- dalo s ponosom in veseljem. Povedalo se nam je, da je od 28 graduantov minulega šol- skega leta šlo 18 v višje šole nadaljevat svoje študije. Ne- kateri so šli v trgovsko šolo, drugi so šli v kolegije in zo- jet drugi v višje šole (High School).

To je gotovo častno za na- še slovenske stariše, ker ka- že, da so modri in razumni stariši, da vedo, da je neved- nost in neizobraženost naj- zadnja stvar na svetu, da pa je izobrazba danes najboljša dota, katero morejo stariši svojim otrokom zapustiti. Do sedaj so stariši komaj čakali, da je otrok končal šolo. Na- vadno so prišli v župnišče ce- lo prosit, da bi se naredil krst- ni list za otroka, da bi se ga naredilo starejšega, kakor je bil, samo da bo šel preje v "šapo", da bo zaslužil. Toda prežalostne skušnje teh stari- šev so pokazale, kako bitko so se zmotili. Fant ali dekle je šlo res delat zgodaj in je prineslo nekoliko revnih dol- larčkov vsaki teden. Toda o- trok je šel prezgodaj v življe- nje. Zgubil se je. Delal je ne- koliko let, potem se pa sprdil in danes je "bum", ki noče delati, temveč se potika okrog v sramoto sebi in starišem.

Zato tudi mi častitamo onim slovenskim starišem, ki so to- liko modri in imajo toliko lju- bezni do svojih otrok, da so pripravljeni jih še nekoliko let podpirati in jim odpre- ti pot do boljšega kruha in bol-jšega zaslužka, kakor ga ima ravno navadni, neuki in neiz- obraženi delavec. Dajmo svo- jim otrokom višje izobrazbe.

Drugo, kar nas je zveseli- lo, je bila častitka nadškofij- skega nadzornika šol, s kate- ro je počastil našo šolo glede reda v šoli in glede lepega napredka otrok v posameznih strokah. Posebno ga je izne- nadilo poročilo, da je sedem naših učencev in učenk pro- silo sprejema v Harrison High School, pa so bili vsi sprejeti. Ker naša šola nima še pravic javnosti, podvreči so se morali vsi strogi spre- jemni skušnji. Toda vsi so jo izvršili z izvrstnim vspehom, tako da so se učitelji tam ču- dili njih znanju.

To je častno za naše slo- venske čč. sestre in krasno priznanje za njih delo v šo- li. Te sestre niso amerikanke, vendar imajo že vse državne skušnje, mature, č. s. Klotil- da, naša prednica, ima pa še posebne skušnje, ki so potreb- ne za doktorat. Iz vspehov se pa vidi, koliko se trudijo in kako je njih trud venčan z vspehi.

Tudi mi častitamo našim čč. sestram in naši šoli na teh krasnih vspehih. Faranom pa gotovo ni žal žrtve, katere so prinesli do sedaj za to, da so si postavili svojo šolo. Ti letošnji graduanti so bili ti- sti, s katerimi smo pred pe- timi leti začeli našo šolo. To- raj so to prvi sad lastne šole. Ako bo vsak letnik prin- sel tako krasne sadove, lahko bomo ponosni.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih
BARV, VARNIŠEV, ŽELEZ NINE, KLJUČAVNIC IN STEKLA
Najboljše delo, najnižje cene. Prevzamem barvanje hiš zu naj in znotraj, pokladam stenski papir.
Phone: Canal 0490.

Zabave v cerkveni dvorani sv. Štefana:

12. oktobra v nedeljo: Dru- štvo sv. Neže, Katol. Boršt- narič. Zabava.
19. oktobra v nedeljo: Dru- štvo sv. Ivana, družbe sv. Družine. Zabava.
26. oktobra v nedeljo: Dru- žba sv. Mohorja. Zabava.
8. novembra v soboto ve- čer: začetek cerkvenega Bazarja.
9. novembra, v nedeljo po- poldne in zvečer: Bazar.
15. novembra, v soboto zve- čer: Bazar.
16. novembra, v nedeljo po- poldne in zvečer: Bazar.
22. novembra, v soboto ve- čer: Bazar.
23. novembra v nedeljo po- poldne in zvečer: sklep ba- zarja.
27. novembra, v sredo na predvečer Thanksgiving day: Društvo Marije Po- magaj K. S. K. J. Igra.
28. novembra popoldne ob 3. na Thanksgiving day: igra. — Zvečer vinska tr- gatev.
27. decembra v soboto ve- čer: igra in petje učencev na glasovir profesorja Ra- čiča.
28. decembra, v nedeljo po- poldne igra in petje učen- cev na glasovir profesorja

JOSEPH JIRAN



"Player Pianos" — role za player pianos;
Viktole — slovenske in hrvatske plošče;
Konzertine in druge harmonike;
Violeline in vse druge muzikalične instrumente — RADIO.
Zunanja naročila izvršujemo točno
Priporočam se Slovincem in Hrvat- tom;
1333 W. 18th Street,
CHICAGO, ILL. (P.)

Račiča in zvečer prosta zaba- va.

15. februarja (1925.) Veli- ki koncert "Jeftejeva pris- ga" v Češko-amerikanski dvorani na 18. ulici. Pev- sko društvo "Adria."

POPRAVEK.

Tiskarski škrat je naredil v dopisu iz So. Chicago v št. 158. neljubo pomoto. Pravil- no bi se moralo glasiti: "So. Chicažani so neugnani ljud- je." To se pravi, da kar na- prej in naprej delajo za na- predek naselbine.

Uredništvo.

Bolje brez večerje spat ho- diti, ko z dolgovi ustajati.

Društva

SLOV. KAT. PEVSKO DRUŠTVO "LIRA"
Pred. Anton Grdina
1053 E. 62nd St.
Podpreds. in pevovodja, Pe- ter Sinovrnik
6218 St. Clair.
Tajnica: Rose Horvat
6711 Edna Ave.
Kolektarica: Mary Hrastar.
5901 Prosser Ave.
Seja se vrši vsaki prvi če- trtek v mesecu v pevski sobi stare šole St. Vida.

DR. SV. CIRILA IN METODA

Štev. 18. S. D. Z.

V društvo se sprejmejo člani od 16. do 55. leta starosti. Zavaruje se lahko za \$150, \$300, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000 posmrtnine.
Za bolniško podporo se lahko za- varuje za \$7.00 ali \$14.00 na teden.
V društvo lahko vpišete tudi svo- je otroke od 1. do 16. leta starosti.
Za nadaljna pojasnila se obrnite na društveni odbor. Društvo zboruje vsako 3. nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v Knausovi mali dvorani.
Predsednik Anton Strniša 160- E. 72nd Pl.
Podpredsednik, John Terček
Tajnik, John Widervol 1153 E. 61st St.
Zapisnikar, Frank Merhar.
Blagajnik, Josef Zakrajšek St.
Nadzorniki: Josef Zakrajšek ml., Anton Widervol st., Josef Mateučič, Zdravnik, Dr. J. M. Seliškar.
Zastavonoša, John Jerman.
Redar, John Peterlin.

DR. SV. MARIJE MAGDA- LENE,

štev. 162, K. S. K. J.

CLEVELAND, OHIO.
Predsednica, Helena Mally
1105 E. 63. St.
Podpredsednica, Johanna Pelan.
Tajnica, Josephine Menart
1277 Norwood Rd.
Zapisnikarica, Rose Hrovat.
Blagajničarka, Frances De- bevec 6022 Glass Ave.
Zdravnika, Dr. J. Seliškar in dr. M. Oman.

Seja se vrši vsaki prvi pon- deljek v mesecu v stari šoli sv. Vida. Asesment se tudi po- bira vsakega 18. in 19. v me- secu od 7. do 8. ure zvečer na domu.

DRUŠTVO SV. VIDA

štev. 25, K. S. K. J.

Preds. Anton Strniša 1001 E. 72 Place.
Pod Preds. Jos. Žulič.
Tajnik, Anthony J. Fortuna 1093 E. 64 St.
Zapisnikar, Jos. Ponikvar.
Blagajnik, John Mele.
Nadzorniki: Jos. Ogrin, John Vi- dervol, Jos. Germ.
Zastavonoša, Joe Baznik.
Vratar, Jacob Korečan.
Bolniški obiskovalec, Joseph Ogrin 1051 Addison Rd.
Zdravnika, Dr. J. M. Seliškar in Dr. M. J. Oman.
Društvo zboruje vsako prvo nede- ljo v mesecu v Knausovi dvorani. Asesment se pobira na seji same od 10. popoldne do 4. ure popoldne.
V društvo se sprejmejo člani (ice) od 16. do 55. leta.
Zavaruje se lahko za 20-letno za- varovalnino ali pa za do smrtne za- varovalnino in sicer za \$250, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000 posmrtnine.
V društvo se sprejmejo tudi otro- ci od 1. do 1. leta.
Za bolniško podporo pa \$7.00 in \$14.00 tedenske bolniške podpore, v slučaju bolezni, bolnik naj se nazna ni pri tajniku samo, da dobi zdrav- niški list in karto in naj se ravna po Jednotnih pravilih stran 102 do 109.

VABILO

— k —

VELIKI JESENSKI VESELICI (Grand Harvest Dance)

ki jo priredi

DVOR SV. NEŽE ŠTEV. 826, R. K. B.
ob priliki 15-letnice svojega obsanka
v nedeljo dne 12. oktobra 1924.

V ŠOLSKI DVORANI SV. ŠTEFANA

Lincoln in 22nd ulica

Veselica se prične ob 4. uri popoldne. — Vstopnina 50c. — Otroci od 5. do 16. leta 15c.

Vse rojake in rojakinje iz Chicago in okolice se najljud- nejše vabi na to domačo kmečko zabavo. Videli boste pravi slovenski kmečki ples, za katerega bo sviral najboljša godba. Pridite gotovo!

(P.)

A. Kapper

Obuvalo za moške, so- lidno usnje — v vseh oblikah in jako trpež- no. — Pridite — pre- pričajte se

\$5.00 za par

Vogal 18. in Wood St.
CHICAGO, ILL.



Prihranite nekaj svojega zaslužka



Ako držite denar doma, izpostavljen je raznim nevarnostim, kot tatovom in ognju in dostikrat ga še potrošite brez potrebe. Če ga imate pa na naši močni in zanesljivi banki, pa je denar vedno na varnem mestu; vendar se ga lahko dvigne ali deloma ali celoma kot ga kdo potrebuje.

Naša banka ima nad \$740,000 kapitala in rezervnega sklada, kar je znak varnosti za vaš denar.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO AND CLINTON STS. — JOLIET, ILL.

Wm. Redmond, preds.

Chas. G. Pearce, kasir.

Joseph Dunda, pomož. kasir.

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE
Prevaža pohištva — premo- — les — in vse kar spada prevažalno obrt. Pokličite ga po telefonu!
Phone Roosevelt: 8221

GRDINA IN SINOVI

PRVI SLOV. POGREBNI ZAVOD

1053 E. 62nd St.
CLEVELAND, O.
Randolph 1881

DR. CARL C. GIBSON,

naslednik

DR. J. B. PUSCH-A

ZDRAVNIK.

Služba noč in dan.
Phone: Canal 5426
2209 W. 22nd St. blizu Leavitt ceste.

Uradne ure: 9.—11. dopoldne 1.—5. in 7.—9. zvečer.

Ob nedeljah 9.—12. Po na- ročilu pride na dom.

NAZNANILO IN PRIPORO ČILO.

Cenjenim naročnikom, bla- gim dobrotnikom in prijate- ljem in vsem rojakom po dr- žavi Colorado, Wyoming in Montani naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni za- stopnik Mr. Leo Mladich, k je pooblaščen pobirati naro- čnino za liste Amerikansk Slovenec in Edinost, Ave Ma- ria in St. Francis in vse dru- go, ki je v zvezi z našim pod- jetjem in imenovanimi listi.

Rojaki prosimo Vas, poma- gajte požrtvovalnemu in za- katoliški tisek vnetemu možu Mr. Mladichu širiti dobro kat časopisje. Prigovarjajte svoj sosedo in prijatelje, da s- na liste naroče, da se tako za nese dobro časopisje v vsako slovensko hišo. Mr. Mladicha vsakomur najtopleje priporo- čamo!

Uprava A. S. in Ed. Ave Ma- ria in St. Francis.

Phones: 2575 in 2743.

Anton Nemanich & Son

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V JOLIETU IN AMERIKI.

USTANOVLJEN L. 1895.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogre- be, krste in ženitovanja. — Cene zmjerne.

1002 — N. CHICAGO, ST.

JOLIET, ILL.

Vaši posli — Naši posli.

Kadar pošiljate denar v stari kraj, bodisi v dinarjih, lirah, avstr. kronah, ali dolarjih, skrbite, da bodo Vaši posli — naši sposli.

Kadar potujete v stari kraj, ali kateri od Vaših znancev, je naj- boljše, da se obrnete na nas. Vaša skrb za vse potrebne listi- ne in za udobno potovanje bo — naša skrb.

Kadar ste namenjeni dobiti kako osebo iz starega kraja, pove- rite celo zadevo nam in Vaše delo bo — naše delo.

Kadar Vam je treba kake listine za stari kraj, ali kadar imate kak drug posel s stari krajem, ne pozabite se obrniti na nas in Vaše opravilo bo — naše opravilo.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na

SLOVENSKO BANKO

Zakrajšek & Česarek

70 — 9th Ave.,

NEW YORK, N. Y.



NAJSTAREJŠI SLOVANSKI TRGOVEC Z ŽELEZNINO V MESTU CHICAGO JE:

A. M. Kapsa

2000 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.
Phone: CANAL 1614.

Trgovina vsakovrstne železnine, strojniške naprave, električne potreb- ščine, cevi za plin, avtomobilske potreb- ščine, vse železne potrebe za postavlje- nje garage ali hiš. 1500 drugih različnih predmetov v zalogi. Naše cene so naj- nižje!

Blago dovažamo na dom, v vsaki del mesta ali predmesta. Začnite trgo- vati z nami in ostali boste naši stalni pri- jatelji.



(S. & P.)

PEGAM IN LAMBERGAR

POVEST.

Spisal Dr. Fr. Detela.

Zopet je jezdil lepega majnikovega dne vitez Gregor — zakaj on si je bil izprosil ta posel — proti Gornjemu gradu. Navdajala pa so ga sedaj mnogo prijetnejša čustva nego takrat, ko je prihajal v ta kraj od celjske strani. V sladke sanje utopljen je premišljeval, kaj se je bilo vse zgodilo v tem kratkem času; koliko je prestal nevarnosti, kako je rešil cesarja, kako ga je povzdignil ta v viteški stan in mu obljubil izbrati primerno last, ko podvrže nasprotnike. Spomnil se je svojega bivanja v Gornjem gradu, in slikala je mlada domišljija vročim željam najprejnejši izid; kako bode presenetil Tajdo, ko bode ravno sama šivala doma; vprašal jo bo, če je še huda nanj, in ona mu bo podala roko; tedaj jo poprosi, da naj bode njegova žena in pride na njegov grad, in Tajda bo zardela in se ga ne bo branila; pater Benedikt ju bode poročil in potem popelje on nevesto in njeno mater na svoj dom; tašča bode s teto oskrbovala gospodinjstvo, on pa bode vodil ljubo ženko ob bistri vodi po zelenem logu.

"Stoj!" zagrmí nad njim osoren glas. Konj skoči prestrašen v stran, in nehote zgrabi Gregor za meč. Iz gošča ve pa je stopila trojica bradatih vojakov.

"Po kaki pravici me ustavljate?" je vprašal Gregor. "Mi smo samostanski hlapci," je odgovarjal načelnik, "in hočemo vedeti, kaj Vi iščete tod." Gregor je povedal, da ima važna pisma na opata; oni pa so ga hudobno pogledovali in šepetali med seboj, ker so ga bili spoznali. Odvedli so ga v samostan in mu odpeljali konja, a namesto pred opata je prišel Gregor pred vojaškega poveljnika, ki mu je ukazal, naj mu odda pisma. Gregor se je branil, češ, da so na opata, na nikogar drugega naslovljena.

"Kaj! Izdajalec se upa meni ustaviti!" je zarohnel poveljnik nad njim, in padli so po njem hlapci, ga zvezali, mu odvzeli pisma in ga vrgli v ječo.

Tu je zdaj premišljeval, kako si sreča in nesreča podajata roko v človeškem življenju. Zavest, da trpi po krivici, ga je tolažila zelo, a mu malo pomagala; in lahko si je tolažil ravnanje poveljnika, ki hoče, ne da bi se menil za blaginjo samostana, preprečiti pomirjenje. O da bi vedel pater Benedikt, kaj da se z njim počenja! Ko je pri-

šel ječar, je izkušal Gregor z njim govoriti. Prosil ga je, naj pove opatu ali patru Benediktu, da je on po krivem v ječi. A neprijazni dedec ni dal nikakega odgovora in le mugal z rameni. "Tu bodem moral pač čakati," si je dejal Gregor vdano, "dokler se ne posreči cesarskim popolnoma ugnati Vitovca. Toda kedaj bode to!" Kakor je bil prej poln najlepših nad, tako je mislil zdaj malosrčen, da je že konec vse njegove sreče.

A bližala se je rešitev, odkoder se je je nadejal najmanj. Rekli smo že, da je bil samostanski krčmar Tomaž pameten mož in za tako starodavne čase jako praktičen politik. Odkar je bil zapazil, da se svet suče, je postal oprezen; malo je govoril, mnogo poslušal. Kaj se godi do li pri Celju, bi bil neznansko rad izvedel. In slišal je tudi mnogo. "Cesar je ujet, Vitovec je pobil cesarsko vojsko!" so kričali vojaki in pili na upanje. "Preklicani bahači!" se je srdil Tomaž, "ustijo se in ustijo, plačali pa ne bodo. Cesarja bodo ujeli! Da, z jeziki!" Opazoval je tem bistreje, kako se drže menihi; in ko sreča slučajno gospoda priorja, sname oddaleč kapico, se prikloni nizko z glavo in s koleni in vpraša prijazno in prostodušno, če bi smel prirediti v svoji krčmi ljudsko veselico na čast slavni zmagi. Prior ga je premeril od vrha do tal, a Tomaž se je znal narediti tako neumnega, da se mu je prior nasmehnil in menil, da naj še počaka z veselico. "Kaj sem rekel!" si je dejal Tomaž, ko je bil sam, in mahnil je z desnico prek glave. "Ti preklicani vojaki, ti lažnjivci! Kako lahko bi speljali človeka v nesrečo! Jaz naj vpijem: živio Vitovec, živela kneginja; potlej naj pa zmaga cesar! O ne boste me! Nisem tak bedak." Milo se mu je storilo, ko je premišljeval, kako huda reč da je politika, če človek ne ve natančno, odkod vleče sapa. Prenagli se lahko pri najboljši volji in zabrede takorekoč po nedolžnem. On je za kneginjo z dušo in s telesom, če je res zmagala. Toda saj ni; in ni ujet cesar, ne; le bahavi vojaki tako trdijo. Rdeč od jeze je poklical hčer Jerico v klet k sebi. "Punca", je dejal in vzdignil roko, "ti mi nimaš piti na zdravje kneginje in Vitovca, in ne zabavljati na cesarja! Umeješ? Če ne, te bodem jaz pretepel kakor ajdovico. Pusti pri miru vojake in reci, da ne smeš piti. Zapomni si!" A težko je bilo izpolnjevati tako zapoved pri tako veselih gostih, in dan na dan se je tresel skrbni oče, da ga spravi nepremišljeno dekle v nesrečo. Z ječarjem sta si bila pa dobra prijatelja, ker sta imela med seboj nekako tiho društvo najvišje fruktifikacije premožnejših ujetnikov. Če se je namreč tem zdela hrana slaba — in za to je skrbel ječar — je namignil ta, da bi dajal Tomaž za dober denar drugačne; da, dobilo bi se celo pijače pod posebnimi pogoji. Tako se je zgodilo, da je Tomaž takoj vedel, kaj se je bilo prigodilo Gregorju. Zdal mu pa radovednost ni dala več miru. Kdo bi mu mogel bolje povedati resnico in mu pokazati pot, katere bi se bilo držati, kakor ravno Gregor? Takoj drugega dne ga je obiskal.

(Nadaljevanje s 1. strani.)
razsodbo je mejila Primorsko in Kranjsko razvodna črta. Po zasedbi je cela Sorica prišla pod Italijo. Kasneje je bila Sorica izpraznjena in meja je bila pomaknjena proti zapadu, a vendar ne do razvodne črte. Ostalo je še šest sorških hiš pod Italijo. Veleposestnik Pohman, ki ima veliko sveta v Jugoslaviji, je pripadel Italiji. Pripadla pa sta posestnika Plašajtar in Rovtar k Jugoslaviji. Tako je šestorica sorških hiš prišlo tri pod Jugoslavijo in tri pod Italijo.

Kanonična vizitacija.

Novi škof dr. Alojzij Fogar si je o priliki svoje vizitacije na Krasu in Istri mahoma osvojil srca vernikov. Ljudstvo mu je povsod postavljalo slavaloke in ga prisrčno pozdravljalo.

Poroka.

Poročil se je g. Avgust Kozman, vodja ljudske posojilnice v Gorici, z gđc. Irmo Zagarjevo iz Zage pri Bovcu.

Iz Podmelca.

Tukaj se je vstanovil odbor med č. g. duhovni, ki si je vze za nalogo preskrbeti spominsko ploščo na grob vlč. g. Ivanu Kokošarju, župniku skladatelju. Napis na plošči bi se glasil:

Ivan Kokošar, skladatelj. Rojen v Hudajužni 13. aprila 1860. Umrli na Grahovem 16. maja 1923.

Banditi usmrtili 25 vojakov.

Mexico City. — Jose Laguna, upornik, je s svojo bando broječo dve do tri sto mož, napadel vlak blizu postaje Acatlan, kjer so banditi usmrtili 25 vojakov, ki so bili tam na straži, nato pa pričeli pleniti. Pobrli so vse kar je bilo vrednega in odšli v gore. Oblasti so takoj odredile vse potrebno, da se bando izsledi. Na glavo Laguna je razpisana nagrada.

Francija je ponovila napad na katoliško cerkev.

Pariz. — V imenu francoske vlade je tajnik Camille Chautemps, zopet pričel boj proti katoliški cerkvi. Poincarejeva vlada je dovolila prosto gibanje katoličanov in njihovim misijonskem delu na bližnjem vshodu.

Sedanja socijalistovska vlada, v kateri je večje število

brezvercev in svobodomiselnih, je pa napravila svoje prvo "veliko delo", ko je odpravila vse vojaške duhovnike. Versko ljudstvo je vsled te odredbe, kakor sploh radi preganjanja njih vere vse iz sebe. Mirnim potom se stvar ne bo mogla rešiti. Katoliško ljudstvo dobro vidi kakšne sado ve rodi brezverstvo v Franciji, kjer je morala na tako nizki stopinji. Naša vera zahteva čisto spodobno življenje, čemur se pa svobodomiselnici rogajo in raje vidi jo, da Francija moralno propada.

Rusija zanikuje vest o zvezi z Japonsko.

M. Melnikov, vodja vshodnega oddelka sovjetskega zunanjega urada, zanikuje vest, da bi bila med Rusijo in Japonsko sklenjena, kakšna nova tajna pogodba. Rusija kakor vedno vstraja pri svoji zahtevi, da se naj umakne Japonska iz severnega Sakhalina, kar je Japonska tudi pri volji storiti, ako bi se potem njej dovolile pravice do ribarstva, olja in premoga; kako to izvesti, pa še ni določeno.

Glede civilne vojne na Kitajskem je dejal Melnikov, da ima na eni strani svojo roko vmes Amerika in Anglija, na drugi strani pa gotovi interesi Japonske. Ruska pa se v ta spor, ki je popolnoma zadeva Kitajske same ne bo vmešavala, ostala bo kakor je obljubila, le opazovalka in popolnoma neutralna.

ZR-3 pripravljen za polet proti Ameriki.

Friederichshafen, Nemčija. — Najdaljši polet vodilnega zrakoplova v zgodovini povzame v četrtek Zeppelin ZR-3, ko se dvigne v Nemčiji, da poleti proti Lakehurst, N. J. Zračna ladija bo na čeli svoji poti v zvezi potom brezžičnega brzojava s suho zemljo. Razdaljo katero ima za preleteti znaša 4.000 milj. Izvedenci so preiskali cel mehanizem in so trdno prepričani, da bo polet vspel. Pač je nekoliko skrbi radi jesenskega vremena, a vzlic temu se je priglasilo zadnjih par dni veliko število oseb, ki bi se radi udeležili prvega poleta čez Atlantik, zračne ladije ZR-3.

TONY DIME

1738 W. 22nd Street.
Se priporoča Sloven-
cem pri nakupu oblek
po miri, delo unijsko
jako zmerne cene bla-
go prvovrstno.

KVALITETA — TOČNOST — POŠTENJE

A. F. WARHANIK

zanesljivi lekarnar — zaloga
fotografičnih potrebščin.
2158 W. 22nd Str.
vogal Leavitt ceste.
CHICAGO, ILL.
(P 9—5.)

SLOVENSKE GOSPODINJE

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše — MESO IN GROCERIJU — istotako vse vrste drugo sveže in prekajeno meso, ter vse druge predmete, ki spadajo v področje mesarske in grocerijske obrti.

JOHN N. PASDERTZ

Cor. Center and Hutchins Street, JOLIET, ILL.
Chicago telefon 2917.

FRANK JINDRICH

FLORIST — CVETLIČAR
"Pušcelce" za ženitovanja —
vence za pogrebe — umetniške
cvetlične okraske in vsakovrstne
sveže cvetlice.

2127 — West 22nd St.
CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 1787

Residence Phone:

Lawndale 8065
(P. 10—31.x)

Za dobro pohištvo



SE obrnite vedno na
staro poznano veletr-
govino.

Ako hočete Vaše
domove opremiti s tr-
pežnim in dobrim
ter lepim pohištvom,
tedaj pojdite tja,
kjer se tako pohištvo
prodaja.

Ako hočete imeti v
Vaši kuhinji dobro
peč, dobro kuhinjsko
posodo tedaj pojdite
isto kupiti h

W. SZYMANSKI

VELETRGOVINA Z RAZLIČNIM
POHIŠTVOM.

1907 BLUE ISLAND AVENUE, CHICAGO, ILL.

Dr. T. F. FOX

ZOBOZDRAVNIK

Prvovrstno delo — Zmerne cene

POZOR! Ako prinesete seboj ta oglas, dobite
\$1.00 popusta za vsa moja dela, ki znesejo več, kot
\$10.00

1669 Blue Island Avenue,
Sev. vsh. vogal 18. ceste in Blue Island avenue.
CHICAGO, ILL. (P.)

BOLJŠE DELO ZO- BOZDRAVILSTVA ZA MANJ NOV- CEV.



Ako imate kaj sitnosti
s svojimi zobmi, je naj-
bolje, če jih daste popra-
viti predno greste na do-
pust ali počitek. Ako jih
zdaj ne daste popraviti,
se vam bo to odtegnilo,
ker na potovanju ali od
doma, ni misliti na zobo-
zdravnika.

Mi popravimo vaše zo-
be v kratkem času, da bo-
VSE DELO JAMČENO

ste zadovoljni.
Preiščemo in ocenimo
zastojni — Postrežnice.
Phone 4854.

BURROWS

Odperto vsaki dan in zvečer ob nedeljah do poldne.
Vogel Chicago in Van Buren ceste. Joliet, Ill.

NOV NASELNIŠKI ZAKON

Po novem naselniškem zakonu so gotove osebe izvzete iz kvote, a nekatere pa imajo prednost v kvoti. Postopanje za dobavo potrebnega dovoljenja je povsem drugačno od prejšnjega. Kdor želi koga dobiti iz starega kraja, ali želi sam potovati tja in se zopet vrniti, naj se obrne na mene za pojasnila in potrebne spise. Rojaki v Zapadni Pennsylvaniji najboljše storijo, če pridejo osebno k meni. Uradne ure v pisarni od 9. do 5. Zvečer in ob nedeljah pa na domu 208 — 57th Street.

Anton Zbašnik

JAVNI NOTAR.

408a 206 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.
(Nasproti sodnije)

R. PAWLOSKI

Slovenski fotografist

Se priporoča slovenskemu ob-
činstvu v naklonjenost!
719 No. Chicago St.
JOLIET, ILL.

FRANK GRILL

Edina slovenska mlekar-
na SVOJI K SVOJIM
Razvaža mleko na dom
točno vsaki dan.
Slovenci podpirajte slovensko
podjetje.

1818 — West 22nd St.
CHICAGO, ILL.
(8—29. 11—28.)

Delavec! Sleherni dan se vprašaj

ALI REDNO PLAČUJEM

ALI REDNO ČITAM

ALI REDNO DOPISUJEM V

ALI ZADOSTI AGITIRAM ZA

AMERIKANSKI
SLOVENE
IN
EDINOST

JOSEPH PAVLAK

PRVI SLOVENSKE POGREBNIK IN EMBALMER
V CHICAGO.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za po-
grebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.

1814 — So. Throop Street,

Chicago.

Phones: CANAL 5903 in 5666.